



Controle



Informatie over BOA's

Op 10 januari 2011 is de laatste versie van de "Circulaire buitengewoon opsporingsambtenaar" verschenen, waarin alles wat je wilt weten over boa's op een rij is gezet. De circulaire is met andere informatie over boa's - zoals aanvraagformulieren om een boa aan te stellen - te vinden op www.justis.nl.

De belangrijkste wetenswaardigheden uit de circulaire op een rij (waar paginanummers staan vermeld, verwijzen deze naar de circulaire).

Wat is een boa?

Een boa is iemand die bepaalde strafbare feiten mag opsporen (pag. 6). Welke strafbare feiten een boa mag opsporen hangt af van het Domein (werkterrein) van de boa.

Vereisten om een boa aan te stellen

Het uitgangspunt is dat alleen de politie de bevoegdheid heeft om strafbare feiten op te sporen omdat de bevoegdheid om strafbare feiten op te sporen een behoorlijke inbreuk kan betekenen op de vrijheid van burgers. Voor de aanstelling van boa's geldt daarom een aantal eisen:

1. er is geen beroep op de politie mogelijk

Voor de het aanstellen van boa's (pag. 8) is vereist dat:

- er helemaal geen beroep kan worden gedaan op de politie wegens onvoldoende capaciteit of deskundigheid bij de politie of;
- een beroep op de politie niet wenselijk is omdat de politie andere prioriteiten moet stellen.

Een instantie zoals een hengelsportfederatie die een boa wil aanstellen moet daarom goed motiveren dat een beroep op de politie niet mogelijk of onwenselijk is en dat het daarom noodzakelijk is om een boa aan te stellen. Een instantie die een boa wil aanstellen moet hierover eerst advies vragen aan de twee instanties die toezicht houden op de boa's. Deze adviezen moeten worden meegeestuurd met de aanvraag aan Justitie voor een akte van aanstelling.

2. Betrouwbaarheid; Verklaring omtrent het gedrag

Iemand die bezig is met de opsporing van strafbare feiten moet uiteraard zelf "van onbesproken gedrag" zijn. Dit wordt onder andere getoetst aan de hand van een "Verklaring Omtrent het Gedrag". Daarom moet zo'n verklaring worden meegeestuurd met het aanvraagformulier. Eventueel

kan de betrouwbaarheid nog tussentijds worden getoetst (pag. 10). Het aanvraagformulier voor de "Verklaring Omtrent het Gedrag" moet worden ingeleverd bij de gemeente waar degene die boa wil worden, staat ingeschreven.

3. Opleidingseisen



Een boa moet uiteraard ook beschikken over voldoende (wets)kennis en vaardigheden. Iedere boa moet daarom beschikken over de wettelijk vastgestelde basiskennis en vaardigheden ("basisbekwaamheid"; pag. 11).

3a. Vereiste basiskennis

De vereiste basisbekwaamheid blijkt uit het succesvol afleggen van het algemene basisexamen. Iedereen kan dit examen afleggen en zich hierop voorbereiden door zelfstudie, via de LOI of opleidingsinstellingen zoals het NIVOO. Iemand die slaagt voor het examen, ontvangt het boa-getuigschrift (pag. 11). Het boa-getuigschrift is 5 jaar geldig; daarna moet opnieuw het basisexamen worden afgelegd.



Controle



3b. Aanvullende opleidingseisen

De minister kan naast het basisexamen aanvullende opleidingseisen vaststellen (pag. 12 – 13). De aanvullende bekwaamheidseisen kunnen per Domein verschillen. Voor boa's die werkzaam zijn in "Domein II, Milieu, welzijn en infrastructuur" (de voormalige Flora- en faunabeheerders) heeft de Minister al aanvullende eisen gesteld.

Vervolgopleiding

Binnen 12 maanden na het verkrijgen van de akte van beëdiging moet de vervolgopleiding worden gevolgd en behaald.

Permanente Her- en Bijscholing

Na het afronden van de Vervolgopleiding of de Bijspijkerkursus moet elke boa in "Domein II, Milieu en Welzijn" deelnemen aan de Permanente Her- en Bijscholing die bestaat uit een jaarlijkse module van ongeveer 5 contactdagen (pag. 25). De kosten van de aanvullende opleidingen zijn voor de werkgever.

Politiebevoegdheden en geweldsmiddelen

Politiebevoegdheden

Het is mogelijk om voor een boa extra bevoegdheden aan te vragen, de zogenoemde "politiebevoegdheden" (pag. 8):

- de bevoegdheid om "gepast" geweld te gebruiken en;
- de bevoegdheid om voor de veiligheid iemand te fouilleren.

Geweldsmiddelen

Verder is het mogelijk om aan te vragen dat een boa bepaalde geweldsmiddelen mag gebruiken (pag. 9). Het gaat hierbij om handboeien, de wa-

penstok, pepperspray en een vuurwapen.

Ook voor de toekenning van politiebevoegdheden en geweldsmiddelen geldt dat er een noodzaak moet zijn dat de boa over deze bevoegdheden moet kunnen beschikken. Een werkgever die vraagt aan een boa politiebevoegdheden en geweldsmiddelen toe te kennen moet motiveren waarom dit noodzakelijk is. Voor het toekennen van politiebevoegdheden en geweldsmiddelen is vereist dat de boa is getraind in het gebruik van deze bevoegdheden en met succes een toets heeft afgelegd. Deze toets moet ieder jaar worden afgelegd en de boa moet zijn vaardigheden geregeld trainen.

Toezicht

Boa's staan onder toezicht van een zogenoemde "toezichthouder" (pag. 13) die er onder andere op toeziet dat de boa zijn werk goed doet en correct met zijn bevoegdheden omgaat. Als het werkgebied van de werkgever binnen één politieregio valt, is de toezichthouder de hoofdofficier van Justitie van het parket waarbinnen de werkgever is gevestigd. Als het werkgebied van de werkgever bovenregionaal of landelijk is, kan in overleg een andere toezichthouder worden aangewezen (pag. 14). Dit laatste is bij hengelsportfederaties het geval omdat hun werkgebied niet samenvalt met de politieregio's.

Naast een toezichthouder is er ook altijd een direct toezichthouder (pag. 14). Als het werkgebied van de werkgever binnen één politieregio valt, is de direct toezichthouder de korpschef van de politieregio waarbinnen de werkgever is gevestigd. Als het werkgebied van de werkgever bovenregionaal of landelijk is, kan in overleg een andere direct toezichthouder worden aangewezen (pag. 14). Dit laatste is bij hengelsportfederaties het geval omdat hun werkgebied niet samenvalt met de politieregio's.

De taken van de toezichthouder en direct toezichthouder staan verder omschreven op pag. 14.

Domeinen

In plaats van de 115 "soorten" boa's die er in de loop der tijd waren ontstaan, zijn boa's in het nieuwe stelsel ingedeeld in 5 inhoudelijke Domeinen en 1 "restdomein" (pag. 15). Alleen boa's die zijn ingedeeld in het "Domein I, Openbare ruimte" of in "Domein II, Milieu en Welzijn" zijn bevoegd om overtredingen van de visserijwetgeving op te sporen.



Domein I, Openbare ruimte

Domein I is bedoeld voor boa's die zich bezighouden met de opsporing van feiten die de leefbaarheid aantasten (pag. 19). Voor boa's in dit Domein geldt als opleidingseis dat de boa het basisexamen moet hebben gehaald.

Na het behalen van de basisopleiding gaat de boa een traject in van permanente her- en bijscholing.

Domein II, Milieu, welzijn en infrastructuur

Domein II is o.a. bedoeld voor boa's die zich bezighouden met de opsporing van feiten op het gebied van natuur en milieu (pag. 21). In dit Domein zijn de voormalige Flora- en faunabeheerders ondergebracht. De boa in Domein II heeft in principe opsporingsbevoegdheid voor alle wetten die in artikel 1 en 1a van de Wet op de Economische Delicten (WED) worden genoemd waaronder de Visserijwet 1963.

Eén akte

Het uitgangspunt is dat een boa maar in één Domein werkzaam mag zijn (pag. 17). Een boa mag bij uitzondering maximaal twee opsporingsakten hebben. Bijvoorbeeld als sprake is van twee werkgevers. Bij één werkgever mag een boa maar één akte hebben. Voor zover de boa in twee Domeinen is ingedeeld moet hij uiteraard beschikken over de bekwaamheidseisen die voor beide Domeinen gelden.

Landelijke bevoegdheid

In principe is een boa in het hele land bevoegd tot opsporing (pag. 17). Toch mag een boa niet optreden buiten het werkgebied waarvoor hij is aangesteld tenzij dit gebeurt in overleg met de zogenoemde "lokale driehoek" (Officier van Justitie, de burgemeester van de betreffende gemeente, en de lokale politiefchef) en hierover afspraken zijn gemaakt in een samenwerkingsovereenkomst.

Aanvraagprocedure

Voor het aanstellen van boa's zijn formulieren ontwikkeld. Voordat een aanvraag kan worden ingediend moet eerst advies worden gevraagd aan de toezichthouder en de direct toezichthouder of ook zij vinden dat er een noodzaak bestaat om de boa aan te stellen (pag. 18). Ook voor deze adviesaanvragen zijn er formulieren. De adviezen moeten worden toegevoegd aan de aanvraag die naar Justitie gaat.

Seniorenonthefing

Er is een seniorenonthefing voor boa's van 60 jaar of ouder (pag. 55). Dit betekent dat de boa bij de verlenging van zijn akte niet geslaagd hoeft te zijn voor de opleiding. Wel moet hij het onderwijs gevolgd hebben. De ontheffing kan slechts eenmalig worden gegeven voor een periode van 5 jaar en geldt voor mensen die al boa zijn, dus niet voor nieuwe boa's.

Verdere informatie

De volledige tekst van de circulaire is hier te vinden: <https://www.justis.nl/producten/boa/documenten/>